

til fri Eiendom fra den Besiddelsesret, som Lehn- og Fideicommissbesiddere nu have. Saavidt mig bekjendt er der ikke siden Grundlovens Udstedelse nogeninde blevet gjort noget Forsøg paa at bringe den nævnte § 98 til Udførelse, og jeg troer nu ikke, at der i dette Øieblik er en større Opfordring til at forsøge derpaa, end der hidtil har været. Men dersom den nuværende Regjering, overensstemmende med den ærede Forespørgers Ønske, vilde søge at bringe § 98 til Udførelse, saa vilde der ved den anden Deel af hans Forespørgsel og det Ønske, som dert er udtalt, ikke kunne faae nogen praktisk Anvendelse. Bringes § 98 til Udførelse, vilde jo Lehn- og Fideicommissgodsferne derved være stillede lige med de øvrige frie Godsfer her i Landet, og saa kan der selvfølgelig ikke længere være Tale om en særlig Ordning for det Fæstegods, der hører til dem. Jeg antager imidlertid, og den ærede Forespørgger har bestrøket mig heri ved sin Motivering, at det nærmest er ham om at gjøre at kende Regjeringens Standpunkt ligesom overfor det Spørgsmaal, som den sidste Deel af Forespørgslen altsaa omhandler, nemlig om Regjeringen agter at forelægge et Lovforslag om Omgang af Fæstegods til Selveieendom paa Lehnsgodsferne. I den Henseende skal jeg nu for mit Vedkommende udtale, og jeg er overbevist om, at det ogsaa er mine Collegeres Anskuelse, at Loven af 19de Februar 1861 maa anses for foreløbigt at have ordnet disse Forhold. Jeg troer, at det dengang da denne Lov var til Forhandling her i Thinget, blev underforstået eller, rettere sagt, forstået fra alle Sider, at den skulde have Tid til at virke, førend man vilde gaae videre. Hvorledes den nu allerede har virket, troer jeg, at enhver af de Herrer kender ligesaa godt som jeg, der vil vist ikke kunne være to Meininger om, at denne Lov i høi Grad har fremstjyndet Fæstegodsens Omgang til Selveieendom. Jeg erkjender, at dette sandsynligvis har været Tilfældet i forskjellige Grad i de forskjellige Egne af Landet, og at der ogsaa i saa Henseende kan gjøre sig ganske locale og individuelle Forskjelligheder gjældende, men, hvad det Store og Almindelige angaaer, da drifter jeg mig til at paastaae, at Loven af 19de Februar 1861 i meget høi

Grad har fremstjyndt Omgangen fra Fæstegods til Selveieendom, og det ligesaa vel paa Lehnsgodsferne som paa de øvrige Fæstegodsfer. Det er idetmindste utvilsomt blevet anerkjendt ved Loven af 19de Februar 1861, og det er, at Forholdet med Hensyn til Fæstegodsset er eens paa de frie Eiendomme og paa Lehnseieendommene. Det vil være den ærede Forespørgger vel bekjendt, at de samme Rettigheder og de samme Forpligtelser, som Loven af 19de Februar 1861 giver Fæstebonden og Jordbrotten paa de frie Eiendomme, giver den ogsaa paa de bundne Eiendomme. Jeg troer derfor, at der, just naar man seer hen til det sidste Lovgivningsarbejde i Fæstefagen, er al Anledning til at fastholde, at der ikke nu er nogen særlig Grund til at udfondre Lehnsgodsferne fra de øvrige Fæstegodsfer; der er saameget mindre Grund dertil, naar man betænker, at den største Deel idetmindste af Fideicommissieendommene og Stamhusene og tildeels ogsaa af Lehnsgodsferne oprindeligt er overgaaet fra at være fri Eiendom til at blive bunden Eiendom. Det var Eiere med fuldstændig fri Eiendomsret, saa fri en Eiendomsret over deres Godsfer, som enhver anden Godseier har, der frivilligt i sin Tid paalagde deres Eiendomme de Bænd, som følge med Stamhus og Fideicommissinstitutionen. — Naar den ærede Forespørgger er kommen ind paa en heel Deel Detailspørgsmaal om Forholdet paa enkelte Fæstegodsfer, paa hvilke der efter hans Mening endnu har fundet Misbrug af den bestaaende Lovgivning Sted, saa seer jeg mig ikke istand til at følge ham paa dette Omraade. Forsaa vidt der skulde være begaaet noget virkeligt Ulovligt, troer jeg ikke, at det behøver at drages frem for dette Forum, og jeg troer ikke, at der behøves nogen særlig Anviisning af, hvor det i saa Fald er at finde. Forsaa vidt der dertilmod kan er Tale om Ubilligheder, der skulde være begaaede i Forholdet mellem Jordbrot og Fæster, da skal jeg ganske vist erkjende, at saadanne Ubilligheder kunne finde Sted, og jeg kan derfor ikke have nogen Mening om, hvorvidt der har fundet Ubillighed Sted i de Tilfælde, den ærede Taler omtalte; men jeg gad vide, om nogen som helst Lov skulde være istand til at forhindre Ubilligheder i noget